

Nr 201.

Av fröken Hesselgren m. fl., angående utredning om rätt för hustru att bära sitt eget i stället för mannens släktnamn.

I tvenne under förra riksdagen avlämnade likalydande motioner i första och andra kammaren hemställdes att kap. 5 § 15 giftermålsbalken måtte så ändras att: "hustrun erhåller rätt att bestämma, huruvida hon efter vigseln ska bära sitt eget eller mannens släktnamn eller båda i förening".

Fredrika Bremerförbundet, Svenska kvinnornas nationalförbund, Svenska kvinnoföreningarnas samarbetskommitté, Sveriges husmödrars riksförbund samt Yrkeskvinnors riksförbund, vilka föreningar tillsammans omfatta så gott som samtliga kvinnoföreningar i vårt land, hade till utskottet ingått med en skrivelse, i vilken de anslöto sig till i förevarande motion framlagda yrkande. Till deras skrivelse var fogad en namnlista, som upptog namnen på ett stort antal gifta kvinnor, vilka på grund av sina erfarenheter ansågo den föreslagna ändringen mycket påkallad.

Första lagutskottet, som hade att behandla motionerna i fråga, framhöll i sitt betänkande att den i motionen framförda frågan om en uppmjukning av ifrågavarande lagbestämmelse borde göras till föremål för en utredning. Bestämmelsen hade tillkommit så sent som 1920 i samband med den nya giftermålsbalken och kunde knappast sägas ha gammal hävd. Meningarna om dess lämplighet hade redan vid dess framläggande varit mycket delade såväl inom som utom riksdagen. De olägenheter, som man då befarat, hade visat sig besannade i den mån som det blivit vanligare att gift kvinna idkar förvärvsverksamhet. Utskottet, som var enhälligt, föreslog en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning.

Förslaget föll i båda kamrarna.

Vi våga emellertid återkomma även detta år med denna fråga i förhoppning att riksdagen skulle vilja taga den under förnyad omprövning. Avslagsyrkandet i första kammaren fick nämligen en knapp majoritet av 7 röster, och omröstningen i andra kammaren kunde knappast anses utslagsgivande, då kammaren för tillfället var mycket glest besatt.

Det gäller ju ej någon sorts propaganda för att gifta kvinnor i allmänhet skulle behålla sitt eget släktnamn utan endast att skapa en lagfästad rätt för dem, att under vissa förhållanden, då så är för deras arbete praktiskt, få behålla ett namn som av en eller annan orsak för dem representerar en goodwill. Detta synes oss vara en nog så rimlig begäran, helst som det endast gäller att återfå en gammal rättighet, som under nutida förhållanden har en ökad praktisk betydelse.

Då emellertid meningarna visat sig vara delade, ha vi ansett den lämp-

ligaste vägen vara att i likhet med utskottets förslag förra året endast hemställa om en utredning.

Under hänvisning till detta utskottsutlåtande (första lag nr 23 av 1942) och till förra årets motioner (nr 142 i första kammaren och 152 i andra kammaren) samt på ovan anförda grunder få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning i fråga om rätt för hustru att bära sitt eget i stället för mannens släktnamn samt för riksdagen framlägga det förslag, som därav kan föranledas.

Stockholm den 23 januari 1943.

Kerstin Hesselgren.

Disa Västberg.

Hildur Nygren.

Anna Ronnebäck.

Ebon Andersson
i Stockholm.
